

EL MONSTRE MARÍ

(The Sea Beast)

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI

En els temps en que bèsties aterridores solcaven els mars, els caçadors de monstres marins eren considerats autèntics herois, i ningú rebia més lloances que el gran Jacob Holland. Però quan la jove polissona Maisie Brumble s'esmuny dins de la llegendària nau d'en Holland, aquest no té més remei que carregar amb aquesta imprevista aliada i junts emprenen un èpic viatge per mars inexplorats.

Aquest film d'animació, dirigit per l'oscaritzat Chris Williams, és una gran metàfora que ensenya a valorar els que són diferents, però també a aprendre del

passat i del nostre entorn, tot plegat a través d'una història plena d'aventures i humor.

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol original: *The Sea Beast*

Any: 2022

País: Estats Units, Canadà.

Durada: 115 minuts

Direcció: Chris Williams

Guió: Chris Williams, Nell Benjamin.

Producció: Apple Original Film. Skydance Animation.

Muntatge: Joyce Arrastia

Música: Mark Mancina

Distribució: Netflix

Intèrprets de veu de la versió catalana: Roger Isasi (Jacob Holland); Aina Hernández (Maisie Brumble); Domingo Farell (Capità Crow); Rosa Guillén (Sarah Sharpe); Ana Pallejà (Ms. Merino); Josep Maria Mas (Old Nick); Neus Sendra (Reina); Francisco Belda (Rei); María Eugenia Rey (Rosie); Gerard Flores (Admirall Hornagold); Gloria González (Gwen Batterbie); Sara Arnau (Generala).

PANTALLA D'ACTIVITATS

1. Escriviu la sinopsi de *El monstre marí* sense fer espòilers.
2. Analitzem els següents personatges:

	Característiques	Evolució al llarg del film	Aquest personatge em recorda a
Maisie Brumble			
Jacob			
Capità Crow			
Sarah Sharpe			
Reina			
Generala			

3. Al començar la pel·lícula, on és la Maisie? Per què era òrfena? Qui eren els seus pares?
4. El vaixell del capità Crow, *L'Inevitable*, està perseguint el gran Bramador vermell, però gira cua. Per què?
5. Què obtenen els caçadors per matar els monstres marins?
6. Els reis comuniquen al capità Crow que de la captura de les bèsties marines ja no s'encarregaran ells. Qui ho farà a partir d'ara? Què respon el capità?
7. Com que la situació és molt tensa, intervé en Jacob. Què proposa?
8. Què et sembla l'actitud vers els caçadors de la reina?
9. El Bramador vermell s'empassa la Maisie i en Jacob. Busqueu un relat mític en què una balena s'empassava un personatge.
10. La Maisie diu que *potser es pot ser un heroi i estar equivocadament*. Com entens aquesta afirmació?
11. Com és que la nena es comunica millor que en Jacob amb el Bramador vermell o la Vermella?
12. Qui devia començar la guerra entre humans i monstres marins?
13. Com és que la Sarah ajuda a la Maisie a deslligar la Vermella?
14. Comenta aquestes paraules de la nena: "La nostra història és mentida", "Els monstres no amenaçaven les nostres costes. Era una llegenda que ens explicaven ells. Ens han ensenyat a odiar els monstres, i ells han tingut por i s'han defensat". "Aquesta guerra la van començar els reis que van precedir els actuals i amb cada mentida el seu imperi va créixer, i ara surten al mateix balcó i expliquen les mateixes mentides per pura cobdícia"
15. Coneixes alguna altra situació d'engany a la gent del poble?
16. ¿Has notat que determinats personatges d'aquesta pel·lícula que en els relats clàssics d'aventures són homes, aquí estan representats per dones? Fes-ne una petita llista. Com ho interpretes?

LLENGUATGE I TÈCNiques AUDIOVISUALS

1. Molt al començament de la pel·lícula observem plans que es centren en objectes o parts del cos: Campana; mans, cinturó...Quin rep aquest tipus de plans?
2. També al començament observem una angulació on es veu en Jacob enfilat al pal major. Saps quin nom té?
3. Al minut 19 ens assabentem que en Jacob fou recollit al mar quan era un nen. Quin recurs cinematogràfic s'ha fet servir per informar-nos-en?
4. Al minut 97 veiem un joc de picats i contrapicats. Quins simbolismes ens indica un picat? I un contrapicat?

Vegeu el bloc de suport: <http://lenguatgecinematografic.wordpress.com/>

TRÀVELING DE LECTURES

UN VAIXELL FANTASMA

L'any 1799, el capità Amasa Delano, de Duxbury, Massachusetts, que comandava una gran vaixell dedicat a la caça de foques i al transport de mercaderies en general, amb una valuosa càrrega, va tirar l'ancora en el port de Santa Maria, illot desert i deshabitat, situat a prop de l'extrem sud de la llarga costa de Xile. S'hi havia aturat per carregar aigua.

El segon dia, no gaire més tard de l'alba, mentre ell encara estava ajaçat a la llitera, va baixar el primer oficial per tal d'informar-lo que un estrany veler s'atansava per la badia. En aquell temps no hi havia en aquelles aigües tanta abundor de vaixells com ara. El capità va llevar-se, es va vestir i va pujar a coberta.

(...) En apropar-se una miqueta més, aquesta aparença va tornar a modificar-se i va fer-se palès el vertader caràcter del vaixell: un mercant espanyol de primera classe, que transportava esclaus negres, entre altres mercaderies valuoses, des d'un port colonial a un altre. Un vaixell molt gran i que havia estat molt bell en els seus temps, tal com els que de tant en tant es trobaven en aquell oceà: de vegades algun vaixell antiquat d'Acapulco, carregat de tresors, o alguna fragata retirada de l'armada del rei d'Espanya que, com els obsolts palaus italians, malgrat la decadència dels seus amos, encara conservava els signes d'una antiga esplendor.

(...) Enfilant-se per la borda, el visitant va veure's rodejat de seguida per una sorollosa munió d'homes blancs i negres, si bé els darrers excedien en nombre dels primers més del que calia esperar, atès que el vaixell foraster que es trobava en el port es dedicava al transport de negres. No obstant això, en una sola llengua, i com si fos amb una sola veu, tots manifestaven una història comuna de sofriments, en la qual les dones negres, que no eren poques, excedien els altres pel que feia a la dolorosa vehemència amb la qual l'exposaven. L'escorbut, juntament amb les febres s'havia endut una gran part dels ocupants del vaixell, especialment espanyols. En passar el Cap d'Hoorn s'havien escapat de poc d'un naufragi; després, per espai d'uns quants dies, s'havien quedat clavats per manca de vents; les provisions eren escasses; d'aigua gairebé no en tenien gens; en aquell moments tenien els llavis fets una brasa.

Herman Melville (1987) Benito Cereno. Els Llibres de Glauco. Editorial Laertes. Barcelona. Traducció de Roser Berdagué. Pàgs. 7, 10, 12.

Activitats

1. El text que acabem de llegir forma part de la novel·la *Benito Cereno*, de l'escriptor nord-americà Herman Melville. Fes una recerca sobre aquest autor i sobre les seves obres on es reflecteix el món de la navegació i els viatges oceànics.
2. Elabora un mapa i situa els punts geogràfics que s'esmenten.
3. Quina era la funció de l'estrany mercant? A quin país pertanyia? Saps si altres països també es dedicaven a aquesta mena de comerç?
4. Investiga què és l'escorbut.
5. Creus que el comerç d'esclaus ha estat una activitat amagada, de la mateixa manera com a *El monstre marí* els reis amaguen la veritat als seus súbdits?

CAÇAR BALENES

Mila bederatzieun ta lenengo urtian... (A l'any mil nou-cents u...)

Així comença la lletra d'una cançó tradicional basca popularitzada fa uns anys pel cantautor Benito Lertxundi que narra com, ara fa una mica més d'un segle, el 14 de maig de 1901, es va capturar la darrera balena a les costes del Cantàbric. Es tractava d'un exemplar de balena basca (*Eubalaena glacialis*).

Els fets va tenir lloc a Orio i l'epopeia es descrita magistralment en els versos de *balena*. Allí es narra la lluita de les 5 traineres a rem amb la balena. Al llarg del text, a més de la pròpia cacera, també es fa una descripció de les mesures, del pes i fins hi tot el preu a que va ser venut el seu greix.

La pesca de balenes era una pràctica estesa al llarg de tota la costa cantàbrica. De tots, els mariners d'Orio, eren considerats els més valents. La cacera de balenes a rem s'ha d'entendre com a una activitat tradicional d'aquells temps, malgrat que avui pugui considerar-se intolerable. Evidentment, aquesta pràctica també ha contribuït a l'estat actual pel que fa a la població de cetacis de l'Atlàntic nord, però el seu impacte no té res a veure amb el de les flotes baleneres, que avui, sota el pretext de finalitats científiques, encara s'hi dediquen.

Amb el fred, la gran majoria d'espècies de balena baixen de latitud a la recerca d'aigües més càlides on poder parir, en aquest moment es quan els cetacis s'apropen més a les aigües calmes de la costa, i els pesadors aprofiten per capturar-les. Amb la calor les balenes fan la ruta de tornada cap al nord on les aigües són molt més productives i riques.

<https://historiesdemar.org/tag/balenes/>

Activitats

1. En quin indret de la costa barca es troba Orio?
2. Què és una *trainera*?
3. Quin profit econòmic es treu de les balenes?
4. Investiga les caceres de balenes que actualment encara es duen a terme.

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Elements de debat i relacions que es poden establir

- Els relats clàssics d'aventures al mar.
- La cacera de balenes i altres criatures marines.
- El despoblament del camp.
- El respecte a qui no són com nosaltres.
- Mentides i manipulacions dels qui utilitzen el poder en profit seu.
- La infància com a base de la personalitat i de l'imaginari dels éssers humans.
- La resiliència com a element clau per superar situacions desfavorables.
- La necessitat de lluitar davant les injustícies.
- El cinema com a suport per al debat.
- La tolerància i l'empatia en les nostres relacions humanes.

Objectius formatius

- Comprendre el film.
- Entendre i gaudir dels relats clàssics d'aventures.
- Informar-se sobre la cacera de les criatures marines i de l'explotació del mar.
- Valorar el treball dels mariners.
- Reflexionar sobre la manipulació dels poderosos per afavorir els seus interessos.
- Considerar la necessitat de la rebel·lió davant les injustícies.
- Analitzar les característiques estètiques del cinema

Criteris d'avaluació

- Visionat atent, correcte i respectuós del film.
- Respondre adequadament a les qüestions de comprensió i de llenguatge cinematogràfic de forma reflexiva i interessada.
- Capacitat per relacionar i entendre les diferents problemàtiques plantejades en el film.
- Identificar els temes i subtemes del film.
- Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
- Participació activa en els debats que es puguin suscitar.
- Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.